

2021. gada 12. maijā

Nr. 3.6/2021-71

**Rīgas domes
Mājokļu un vides departamentam
dmv@riga.lv**

Par Mārupītes mežaparka izveidošanu

Latvijas Dabas fonds (turpmāk – LDF) sniedz viedokli par Mārupītes mežaparka apsaimniekošanas un aizsardzības saistošo noteikumu projektu (turpmāk – saistošo noteikumu projekts) un tā pielikumiem, atsaucoties uz Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta (turpmāk – RD MVD) 09.04.2021. vēstuli Nr. DMV-21-1635-nd. Lai sagatavotu viedokli, tika izskatīts saistošo noteikumu projekts un tā 8 pielikumi un RD MVD sagatavotās atbildes uz Mārupītes mežaparka plāna projekta publiskās apspriešanas laikā saņemtajiem priekšlikumiem, kā arī LDF pārstāve L. Enģele tikās ar Bierīņu apkaimes biedrības un iedzīvotāju pārstāvjiem un kopīgi apsekoja daļu no plānotās Mārupītes mežaparka teritorijas.

LDF pozitīvi vērtē to, ka lielākā daļa no publiskās apspriešanas laikā saņemtajiem priekšlikumiem ir ņemti vērā un Mārupītes mežaparka plāns ir būtiski pilnveidots, kā arī saistošo noteikumu projektā ir iekļauti galvenie nosacījumi teritorijas vērtību saglabāšanai. Plānotā Mārupītes mežaparka teritorija ir nozīmīga Bierīņu apkaimes zaļā zona, kas tiek izmantota gan atpūtai, t.sk. bērnu velosporta aktivitātēm, gan tiek šķērsota kā “satiksmes koridors”. Līdz ar to šajā teritorijā ir ne tikai izbūvētais veloceliņš, bet arī iestaigātas dabiskas takas. Taču Mārupītes ieleja ar ūdenstecēm, mežu, dižkokiem un aizsargājamo sugu dzīvotnēm ir unikāla apkaimes dabas vērtība, līdz ar to atpūtas iespēju attīstīšana šajā teritorijā veicama ļoti piesardzīgi. Mūsu ieskatā, veidojot Mārupītes mežaparku, ir svarīgi ievērot principus:

- prioritāri infrastruktūra veidojama esošās apmeklētāju slodzes mazināšanai,
- jauna infrastruktūra un teritorijas izmantošanas palielināšana pieļaujama, saglabājot mežu Mārupītes ielejā un neapdraudot staignāju meža biotopa un aizsargājamo sugu dzīvotņu un dižkoku saglabāšanos,
- teritorijas apsaimniekošana un attīstība organizējama sadarbībā ar vietējiem iedzīvotājiem, kā arī konsultējoties ar sugu un biotopu, ainavas un kultūras jomu ekspertiem.

LDF atbalsta Mārupītes mežaparka izveidošanu, vienlaikus sniedzot priekšlikumus saistošo noteikumu projekta un paskaidrojuma raksta papildināšanai, kas sekmētu iepriekš minēto principu īstenošanu:

1. Ierosinām precizēt saistošo noteikumu projekta punktus, kas nosaka prasības staignāju meža biotopa un pārējās meža teritorijas apsaimniekošanai, lai pēc iespējas saglabātu dabiskam mežam raksturīgu struktūru un ainavu, ciktāl tas netraucē izveidotās infrastruktūras uzturēšanai un apmeklētāju drošībai. Attiecīgi ierosinām konkrētu saistošo noteikumu punktus izteikt šādā redakcijā:

5. Noteikumi melnalkšņu staignāja meža biotopa saglabāšanai (3.pielikums):

(...)

5.2. saglabāt sausokņus un kritalas;

5.3. atstāt biotopā nozāģētos bīstamos kokus (pielaujama to atzarošana un zaru utilizācija, ja tas nepieciešams infrastruktūras uzturēšanai);

(...)

6. Koku ciršanu veic saskaņā ar Mārupītes mežaparka biotopu, īpaši aizsargājamo koku un koku ciršanas plānojumu (3.pielikums), kā arī ņemot vērā koku stāvokļa atkārtotu novērtējumu atbilstoši šo noteikumu 13. punktam. Pamežu un paaugu ārpus staignāju meža biotopa saglabā un kopj, lai sekmētu noturīga un ainaviska meža veidošanos.

(...)

10. Meža apsaimniekošanu Mārupītes mežaparkā veic atbilstoši šo noteikumu prasībām, lai nodrošinātu staignāju meža biotopa, aizsargājamo koku un aizsargājamo sugu dzīvotņu saglabāšanu, izveidotās infrastruktūras uzturēšanu, kā arī sekmētu meža vides saglabāšanos Mārupītes mežaparkā.

2. Ierosinām papildināt paskaidrojuma raksta (8. pielikums):

2.1. nodaļu, iekļaujot skaidrojumu, ka apgaismojuma ierīkošanai tiks izstrādāts projekts un saņemts sikspārņu sugu eksperta atzinums, lai pēc iespējas novērstu apgaismojuma negatīvu ietekmi uz sikspārņu sugām, kā arī notiks projekta publiskā apspriešana; apgaismojuma specifikācija precizējama, ka apgaismojums ir vērsts uz leju sikspārņu dēļ;

2.3. nodaļu, iekļaujot papildinājumu, ka pirms dabisko iestaigāto taku labiekārtošanas un jaunu taku izbūvēšanas, kā arī, ja tiek izbūvēta velokrosa trase, tiek izstrādāts projekts, kurā tiek precizēts takas un velokrosa trases novietojums un segums, un projekta izstrādē tiek iesaistīts putnu sugu un meža biotopu (ja taka skar staignāju meža biotopu) eksperts, lai novērstu negatīvu ietekmi uz putnu sugām un staignāju meža biotopu, kā arī notiks projekta publiskā apspriešana; taku specifikācija papildināma, ka pieļaujams ierīkot arī šaurākas takas, dabiskas takas bez seguma vai ar koka vai citu segumu, lai mazinātu ietekmi uz meža biotopiem;

2.5. nodaļu, iekļaujot papildinājumu, ka pirms koka laipu (taku ar koka segumu) izbūvēšanas tiek izstrādāts projekts, kurā tiek precizēts takas novietojums, un projekta izstrādē tiek iesaistīts putnu sugu un biotopu eksperts, lai novērstu negatīvu ietekmi uz putnu sugām un staignāju meža biotopu, kā arī notiks projekta publiskā apspriešana; koka laipu specifikācija papildināma, ka pieļaujams ierīkot arī šaurākas laipas, lai mazinātu ietekmi uz meža biotopiem.

2.8.2. nodaļu, ka, izstrādājot Ozolplača labiekārtojuma projektu, tiks iesaistīts putnu sugu eksperts, lai novērstu negatīvu ietekmi uz vistu vanaga ligzdošanas sekmēm.

3. Ierosinām papildināt saistošo noteikumu projekta III. nodaļu ar jauniem punktiem atbilstoši iepriekš minētajiem papildinājumiem paskaidrojuma rakstā:

- Izstrādājot Mārupītes mežaparka infrastruktūras un labiekārtojuma projektus, ņem vērā putnu sugu eksperta atzinumu, lai mazinātu ietekmi uz aizsargājamām putnu sugām.
- Izstrādājot Mārupītes mežaparka apgaismojuma projektu, ņem vērā sikspārņu sugu eksperta atzinumu, lai mazinātu apgaismojuma ietekmi uz sikspārņu sugām.
- Pirms šo noteikumu 2. pielikumā norādīto taku un koka laipu (taku ar koka segumu) ierīkošanas, izstrādā projektu, kurā precizē takas novietojumu un segumu.

4. Ierosinām precizēt paskaidrojuma raksta (8. pielikums) 2.16. nodaļā norādītās invazīvo augu sugu ierobežošanas metodes:

- “Augu un to atvašu pļaušana”, jo paredzēta arī viengadīgo augu pļaušana, kuri neveido atvases;

- kā iespējamo metodi norādīt arī “Ravēšana”, jo puķu spriganei (viengadīga, salīdzinoši vāju sakni) šī metode ir ērti pielietojama, sevišķi mežā un nelielā platībā; līdzīgi kā pļaušanas gadījumā, arī ravēšana veicama pirms sēklu nogatavošanās (optimāli – īsi pirms ziedēšanas) un izrautie augi izvācami no mežaparka teritorijas.

5. Ierosinām precizēt saistošo noteikumu projekta attiecībā uz nosacījumiem Mārupītes mežaparka apsaimniekošanai, lai tā būtu efektīvāka un novērstu bažas par pārmērīgu pameža izpļaušanu utml., atsevišķus šīs nodaļas punktus izsakot šādā redakcijā:

12. Mārupītes mežaparka apsaimniekotājs nodrošina:

(...)

12.2. kritušo lapu un zaru savākšanu infrastruktūras objektos (2.pielikums), uz kopīgā gājēju un velosipēdu ceļa un ierīkotajām takām un līdz 2 m platā joslā gar tiem (4.pielikums);

(...)

12.4. koku un krūmu vainagu sakopšanu apstādījumos un infrastruktūras objektu tuvumā;

(...)

12.6. regulāru pameža kopšanu līdz 2 m platā joslā gar kopīgo gājēju un velosipēdu ceļu, takām u.c. infrastruktūras objektiem, ņemot vērā II nodaļā noteiktās prasības;

12.7. invazīvo sugu (5.pielikums) un kaitēkļu ierobežošanu:

12.7.1. invazīvo sugu ierobežošana jāsāk, tiklīdz parādījušie daži invazīvie augi, un to nepieciešams veikt pirms sēklu nogatavošanās;

12.7.2. invazīvos augus izrauj vai pļauj vismaz 3 reizes sezonā;

12.7.3. izrautie un nopļautie augi jāizvāc no Mārupītes mežaparka teritorijas;

12.7.5. alkšņu bīstamās baktērijas – Pseudomonas syringae ierobežošanai likvidē inficētos kokus saskaņā ar eksperta atzinumu un utilizē ārpus Mārupītes mežaparka teritorijas;

(...)

12.14. bīstamo koku novākšanu, ņemot vērā II nodaļā noteiktās prasības.

6. Ierosinām papildināt saistošo noteikumu projektu ar jaunu punktu: “22.23. Lai veicinātu sabiedrības līdzdalību Mārupītes mežaparka attīstībā, teritorijas apsaimniekotājs vismaz reizi gadā informē apkaimes nevalstiskās organizācijas par plānoto koku un meža kopšanu un labiekārtojuma pilnveidošanu.”.

7. Ierosinām izvērtēt iespēju saistošo noteikumu projektā iekļaut arī iespēju saņemt caurlaidi iebraukšanai Mārupītes mežaparkā, ja tā ir vienīgā iespēja piebraukt mājai, kas izskanēja Mārupītes mežaparka teritorijas apsekošanas laikā.

8. Ierosinām izvērtēt iespēju Mārupītes mežaparka teritorijā iekļaut pašvaldības zemesgabala ar kadastra apzīmējumu 01001060282 daļu iepretim privātajam zemesgabalam Kalvenes iela 6, kura pašlaik ir palikusi ārpus plānotajām mežaparka robežām. Iepriekš minētā zemesgabala daļa nav apbūvēta un tās iekļaušana mežaparka teritorijā sekmētu ērtas un videi draudzīgas takas izveidošanu pa nogāzes augšējo malu.

Ar cieņu

Ģirts Strazdiņš, Latvijas Dabas fonda direktors

L. Enģele, t. 26102617, lelde.engele@inbox.lv

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU
UN SATUR LAIKA ZĪMOGU